EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1875

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) (iki 2018 m. rugsėjo 11 d. – Europos aviacijos saugos agentūra) 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0074/2020),

A. kadangi, remiantis Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (toliau – Agentūra) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), galutinis jos 2018 finansinių metų biudžetas buvo 197 871 000 EUR, t. y. 3,27 proc. didesnis, palyginti su 2017 m.; kadangi Agentūros biudžetą sudaro 36 915 000 EUR įnašas iš Sąjungos biudžeto ([2]) ir 102 992 000 EUR pajamos iš mokesčių ir rinkliavų;

B. kadangi Audito Rūmai savo 2018 finansinių metų metinėje ataskaitoje dėl Agentūros metinės finansinės ataskaitos (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2018 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 98,31 proc., t. y. 1,02 proc. mažesnis, palyginti su 2017 m.; taip pat pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 90,26 proc., t. y. 3,49 proc. mažesnis nei 2017 m.;

Veiklos rezultatai

2. pažymi, kad po 2017 m. Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) atlikto Agentūros audito 2018 m. birželio mėn. ICAO paskelbė rezultatus, kuriais patvirtinamas labai aukštas įgyvendinimo lygis, o Agentūra įsitvirtino kaip viena iš trijų pagrindinių aviacijos reguliavimo institucijų pasaulyje;

3. pripažįsta, kad Agentūra stiprina saugos žvalgybos ir saugos veiksmingumo funkcijas ir daug dėmesio skiria programos „Data4Safety“, kuri suteiks didžiųjų duomenų platformą ir pagerins tyrimo pajėgumus Europos lygmeniu, rengimui;

4. ragina Agentūrą toliau vykdyti savo skaitmeninimo politiką;

5. su pasitenkinimu pažymi, kad Agentūra dalijasi ištekliais su kitomis agentūromis (pvz., Europos maisto saugos agentūra, Europos mokymo fondu ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) tyrimų, e. mokymosi, debesijos ir „LinkedIn“ paslaugų srityse ir su aplinka susijusio sąmoningumo mokymų srityje, kai jų vykdomos užduotys sutampa; primygtinai ragina Agentūrą ir toliau aktyviai siekti tęstinio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visomis Sąjungos agentūromis;

([1]) OL C 279, 2018 8 8, p. 4.
([2]) OL C 279, 2018 8 8, p. 5.

6. pažymi, kad 2018 m. buvo atliktas išorės vertinimas, per kurį buvo nagrinėjamas Agentūros bendrojo programavimo dokumento rengimo procesas ir konsultavimosi su pagrindinėmis Agentūros suinteresuotosiomis šalimis rengiant bendrąjį programavimo dokumentą būdai; pažymi, kad Agentūra rengia veiksmų planą, kuriame bus nurodytos visos galimos tobulintinos sritys;

7. atkreipia dėmesį į esminį Agentūros vaidmenį užtikrinant didžiausią įmanomą aviacijos saugumo ir aplinkos apsaugos lygį greitai augančioje aviacijos rinkoje; pabrėžia, kad 2018-ieji buvo itin svarbūs metai Agentūrai, nes įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 ([3]); pripažįsta, kad išaugus Agentūros atsakomybei ir darbo krūviui ištekliai nebuvo atitinkamai padidinti ir kad dėl to 2018 m. iškilo didelių problemų siekiant vykdyti jos užduotis ir siekti tikslų ir buvo atidėta tam tikra veikla arba jai nebeteikiama pirmenybė; pakartoja, jog Agentūrai turėtų būti skirta pakankamai finansinių išteklių ir darbuotojų (2018 m. darbuotojų sumažėjo: 2018 m. gruodžio 31 d. Agentūroje dirbo 767 asmenys, palyginti su 771 asmenimis 2017 m.), kad ji vykdytų svarbias jai patikėtas užduotis;

8. primena apie Agentūros indėlį rengiant pažangiuosius triukšmo ir išmetamo CO_2 kiekio standartus ir pareigas vykdant aviacijos produktų, dalių ir prietaisų aplinkosauginį sertifikavimą; mano, kad turėdama daugiau išteklių Agentūra galėtų imtis lyderės vaidmens rengiant ir įgyvendinant priemones, kuriomis būtų didinamas aviacijos tvarumas;

9. teigiamai vertina reikšmingas Agentūros pastangas siekiant sukurti Europos bendrą bepiločių orlaivių erdvę;

10. yra susirūpinęs dėl to, kad aviacija yra patrauklus taikinys kibernetiniams išpuoliams vykdyti, ir dėl to, kad programinės įrangos klaidos gali turėti rimtų pasekmių; ragina Agentūrą kartu su Europos aviacijos kibernetinio saugumo centru toliau didinti Europos aviacijos skaitmeninį atsparumą;

11. yra susirūpinęs dėl to, kad numatytas nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemų diegimas sukels didelį nerimą visuomenėje dėl saugos aspektų; ragina Agentūrą labiau atsižvelgti į saugos aspektus apskritai ir į valdžios institucijoms susirūpinimą keliančius pažeidėjų persekiojimo klausimus;

12. ragina Agentūrą užtikrinti, kad Sąjungoje kuo greičiau, tačiau neatsisakant saugos reikalavimų, įsigaliotų komercinio bepiločių orlaivių pardavimo taisyklės, kurios būtų vienodos ir kurių nebūtų sudėtinga laikytis; yra susirūpinęs dėl to, kad Agentūrai nepakanka finansinių ir žmogiškųjų išteklių šiai naujai užduočių sričiai;

13. pažymi, kad Agentūra užbaigė metus turėdama bendrą 2 000 000 EUR deficitą (700 000 EUR perteklius – su subsidija susijusi veikla, 2 700 000 EUR deficitas – su mokesčiais ir rinkliavomis susijusi veikla); pažymi, kad mokesčių ir rinkliavų deficitas išskaičiuojamas iš sukaupto pertekliaus, jį sumažinant nuo 54 900 000 EUR iki 52 200 000 EUR; pažymi, kad, atsižvelgiant į su mokesčiais ir rinkliavomis susijusią veiklą, pajamos išaugo 1 800 000 EUR, palyginti su 2017 m., tačiau personalo išlaidos padidėjo 37 000 000 EUR, administracinės išlaidos – 900 000 EUR, o veiklos išlaidos – 2 600 000 EUR; pažymi, kad, atsižvelgiant į su subsidija susijusią veiklą, 2 000 000 EUR padidinta subsidija buvo pakankama, kad būtų padengtas 100 000 EUR administracinių išlaidų ir 1 400 000 EUR veiklos sąnaudų padidėjimas;

14. giria už veiksmus, kurie buvo atliekami siekiant padidinti Agentūros veiksmingumą, pvz., pradėtą įgyvendinti programą „Lean Efficiency Agility Programme“ ir kitas veiksmingumo iniciatyvas, kuriomis darbo krūvis iš viso sumažintas tokiu mastu, kuris prilygsta 16 visą darbo dieną dirbančių darbuotojų, ir Agentūrai sudarytos sąlygos perkelti etatus ir susidoroti su padidėjusiu darbo krūviu bei persvarstytais kokybės poreikiais, susijusiais su veiklos tęstinumu; taip pat teigiamai vertina didėjantį finansinių procesų skaitmeninimą, automatizavimą ir supaprastinimą, kurie lėmė tai, kad 86 proc. finansinių operacijų atliekama elektroniniu būdu;

15. palankiai vertina tai, kad Agentūra įgyvendino Audito Rūmų rekomendaciją užtikrinti apskaitos pareigūno nepriklausomumą – jis dabar funkciniu lygmeniu teikia ataskaitas Agentūros valdančiajai tarybai, o administraciniu lygmeniu – Agentūros vykdomajam direktoriui;

([3]) 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 (OL L 212, 2018 8 22, p. 1).

16. teigiamai vertina tai, kad Agentūros valdančioji taryba patvirtino informavimo apie pažeidimus gaires, ir ragina Agentūrą užtikrinti jų įgyvendinimą; pažymi, kad 2018 m. Vidaus audito tarnyba atliko etikos srities peržiūrą, aprėpdama elgesio kodekso, etikos ir sukčiavimo sritis, ir tikimasi, kad audito ataskaitos projektas bus parengtas 2019 m. pradžioje; atsižvelgdamas į tai primena, kad reikia numatyti apsaugos nuo interesų konfliktų priemones;

Personalo politika

17. atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 95,74 proc. ir iš 680 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą (palyginti su 2017 m. patvirtintais 678 etatais), buvo įdarbintas 651 laikinasis darbuotojas; taip pat pažymi, kad 2018 m. Agentūroje dirbo 83 sutartininkai ir 19 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

18. susirūpinęs pažymi, kad 2018 m. pateikti duomenys rodo, jog nebuvo pasiekta lyčių pusiausvyra tarp vyresniosios grandies vadovų (4 vyrai ir viena moteris) ir valdančiosios tarybos narių (26 vyrai ir 3 moterys);

19. pažymi, kad Agentūra prisijungė prie Komisijos iniciatyvos „Moterys transporto sektoriuje“, siekdama visais lygmenimis padidinti moterų užimtumo galimybes; palankiai vertina tai, kad Agentūra įsteigė darbo grupę lyčių pusiausvyros klausimu, kuri teiks rekomendacijas dėl didelio esamo disbalanso ištaisymo;

20. ragina Agentūrą parengti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politikos sistemą, apimančią darbuotojų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, orientavimo visą gyvenimą ir karjeros raidą, lyčių pusiausvyrą, nuotolinį darbą, nediskriminavimą, geografinę pusiausvyrą ir neįgaliųjų įdarbinimo bei integracijos klausimus;

Viešasis pirkimas

21. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad Agentūra skyrė lėšų susitarimui su Komisija dėl archyvavimo paslaugų maždaug po 8 mėnesių nuo susitarimo atnaujinimo; vadovaudamasis Finansiniu reglamentu pažymi, kad lėšų skyrimas turėtų būti registruojamas prieš prisiimant teisinį įsipareigojimą; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad įsipareigojimas buvo pasirašytas prieš gaunant sąskaitą faktūrą, bet pradėjus teikti paslaugą, ir kad dėl tos priežasties šiam *a posteriori* buvo taikoma išimtis; ragina Agentūrą prisiimti biudžetinius įsipareigojimus prieš prisiimant teisinius įsipareigojimus;

22. remdamasis Audito Rūmų ataskaita su susirūpinimu pažymi, kad viešojo pirkimo būdu užsakydama duomenų analizės paslaugas, kurių bendra vertė sudaro iki 5 000 000 EUR, Agentūra pasirinko naudotis pagal atvirą procedūrą, paskelbtą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, sudaryta preliminariąja sutartimi su vienu ekonominės veiklos vykdytoju; tačiau pažymi, kad preliminariojoje sutartyje nustatytos sąlygos nebuvo pakankamai konkrečios, kad būtų galima užtikrinti sąžiningą konkurenciją, kadangi viešojo pirkimo procedūros metu dar nebuvo žinomi reikalavimai; primena, kad pagal Finansinį reglamentą tokiomis aplinkybėmis perkančioji organizacija turi skirti preliminariąją sutartį keliems ekonominės veiklos vykdytojams, o konkrečiais pirkimo atvejais atrinktiems rangovams turi būti taikoma konkursinė procedūra; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad ji vietoj preliminariosios sutarties su keliais tiekėjais pasirinko preliminariąją sutartį su vienu tiekėju todėl, kad per sutarties galiojimo laikotarpį būtų reikėję keisti rangovą, o tai būtų turėję rimtų pasekmių sutarties įgyvendinimo nuoseklumui ir jos užbaigimui laiku; ragina Agentūrą parengti preliminariąsias sutartis, leidžiančias užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir racionalų lėšų panaudojimą;

23. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pastebi, kad vykdydama kitą viešojo pirkimo procedūrą, susijusią su Agentūros pagrindine veikla, o būtent sertifikavimo užduočių pavedimu rangovams, Agentūra skyrė sutartis remdamasi tik paslaugų kokybės kriterijumi, neįvertinusi jų kainos; taip pat pažymi, kad Agentūra pasirašė sutartį su vienu ekonominės veiklos vykdytoju dar negavusi įrodymų, jog rangovas nėra patekęs į padėtį, dėl kurios draudžiama dalyvauti procedūroje; remdamasis Agentūros atsakymu pažymi, kad ši konkreti jos veikla neįtraukta į Finansinį reglamentą; taip pat pažymi, kad nebuvo jokios rizikos Agentūrai užsakyti paslaugas iš reikalavimų neatitinkančio rangovo, nes įrodymai draudimo dalyvauti procedūroje kriterijams patikrinti teikiami prieš skiriant užduotis; ragina Agentūrą užtikrinti, kad sutartys būtų pasirašomos tik patikrinus draudimo dalyvauti procedūroje kriterijus;

24. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabas ir komentarus dėl to, kaip naudojamos tam tikros Komisijos numatytos priemonės, kuriomis siekiama nustatyti bendrą keitimosi informacija elektroniniu būdu su trečiosiomis šalimis, kurios dalyvauja viešojo pirkimo (e. pirkimo) procedūrose, sprendimą, pažymi, kad Agentūra nuo 2018 m. sausio mėn. visiems tiekėjams suteikia galimybę teikti elektronines sąskaitas faktūras; taip pat palankiai vertina tai, kad iki 2018 m. pabaigos daugiau kaip 80 proc. sąskaitų faktūrų buvo gauta elektroniniu būdu; vis dėlto pažymi, kad elektroniniu būdu gautos sąskaitos faktūros tvarkomos ir jų duomenys koduojami rankiniu būdu, nes tai laikoma tinkamiausiu sprendimu;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas bei skaidrumas

25. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabas ir komentarus, susijusius su Agentūros nešališkumo ir nepriklausomumo politikos peržiūra ir interesų konfliktų prevencija bei mažinimu, siekiant, kad interesų deklaracijų pildymas, peržiūra ir atnaujinimas būtų taikomi visiems darbuotojams, pažymi, kad 2019 m. gegužės - mėn. pabaigoje Agentūra gavo Vidaus audito tarnybos parengtą galutinę audito ataskaitą dėl etikos, sukčiavimo prevencijos ir interesų konfliktų, kurioje padaryta bendra teigiama išvada dėl valdymo ir kontrolės sistemų; taip pat pažymi, kad Agentūra parengė veiksmų planą, susijusį su Vidaus audito tarnybos rekomendacijomis, ir kad ji iki 2020 m. kovo mėn. pabaigos planuoja atlikti galiojančios Agentūros darbuotojų ir apeliacinės tarybos elgesio kodekso sistemos peržiūrą, taip pat valdybos narių viešojo interesų deklaravimo proceso peržiūrą;

26. pažymi, kad 62 proc. Agentūros pajamų sudaro mokesčiai; atkreipia dėmesį į Agentūros nuomonę, jog tai, kad paraiškų teikėjai moka mokesčius, nebūtinai reiškia interesų konfliktą;

Vidaus kontrolė

27. pažymi, kad 2018 m. Vidaus audito tarnyba peržiūrėjo ir patvirtino visų dar neįgyvendintų veiksmų, susijusių su veiklos tęstinumu, informacijos saugumo valdymu ir Europos aviacijos saugos planu, įgyvendinimą;

28. pastebi, kad 2018 m. Komisijos Vidaus audito tarnyba paskelbė audito ataskaitą „EASA strateginis rizikos vertinimas, įskaitant IT“; taip pat pažymi, kad Agentūra parengė veiksmų planą, kurį vykdant keliose srityse galima atlikti patobulinimus;

29. pažymi, kad 2018 m. Vidaus audito tarnyba įvykdė keturias audito patikinimo iniciatyvas, kad įvertintų, ar buvo laikomasi atitinkamų reglamentų, ar pasiekti proceso tikslai ir ar pagrindinė rizika buvo tinkamai sumažinta; atkreipia dėmesį į tai, kad šis patikinimo lygis nurodytas kiekvienoje peržiūros ataskaitoje, o rekomendacijose nurodyta toliau tobulinti kontrolės aplinką arba bendrą procesų efektyvumą; taip pat džiaugiasi, kad reaguojant į 2018 m. įvykdytus keturis tolesnius auditus likutinė rizika buvo reikšmingai sumažinta ir tapo priimtino lygio, o visi nebaigti veiksmai yra įgyvendinami ir numatyta, kad paskutinį iš jų numatyta baigti iki 2019 m. trečiojo ketvirčio;

30. ragina Agentūrą sutelkti dėmesį į savo mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą plačiajai visuomenei ir užmegzti ryšius su visuomene per socialinę žiniasklaidą ir kitas žiniasklaidos priemones;

31. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2020 m. gegužės 14 d. rezoliucijoje ([4]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0121.